

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2013. évi november hó 19. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A garázdaság vétsége és más bűncselekmények miatt **vádlott** ellen indult büntető ügyben a Tatabányai Törvényszék 2012. évi szeptember hó 20. napján kihirdetett 2.Bf.192/2012/7. számú **ítéletét megváltoztatja**, az 1 év 8 hónap börtönbüntetés tartamát 1 /egy/ évre, a 3 /három/ év közügyektől eltiltást ugyancsak 1 /egy/ évre **enyhíti**.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Tatabányai Városi Bíróság 2012. február 28. napján kihirdetett 3.B.274/2011/26. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 170.§ (1) bekezdésébe ütköző testi sértés vétségében, a Btk. 271.§ (1) bekezdésébe ütköző garázdaság vétségében és a Btk. 324.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a.) pontja szerint minősülő rongálás vétségében.

Ezért a vádlottat, mint többszörös, részben különös visszaesőt halmazati büntetésül 1 év 8 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A bíróság kötelezte a vádlottat **sértett** részére 21.500 Ft kártérítés, az állam javára 15.000 Ft illeték megfizetésére, a magánfél ezt meghaladó polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.

Kötelezte az eljárás során felmerült 29.645 Ft bűnügyi költség viselésére.

A tényállás lényege szerint **vádlott** 2010. szeptember 19. napján 11 óra 22 perckor találkozott a volt feleségével a **X. településen** található **"B."** sörözőben, ahol többször összevitatkoztak, majd a sértett elment cigarettát vásárolni. Miután visszaérkezett a söröző előtt a vádlott egy alkalommal, közepes erővel, tenyérrel bal arcfélen megütötte, melynek következtében a sértett szemüvege a földre esett és a vádlott megtaposta azt. A sértett a bántalmazás következtében az arc zúzódásos sérüléseit szenvedte el, melynek gyógytartama 8 napon belül gyógyuló. **Sértett** a sérelmére elkövetett könnyű testi sértés vonatkozásában 2010. szeptember 20. napján

magánindítványt terjesztett elő és a 21.500 Ft értékben keletkezett rongálási kárának megtérítését kérte.

Az első fokon hozott ítélet ellen a vádlott és védője bizonyítottság hiányában történő felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség Bf.542/2012/1-I. számú átiratában a tényállás helyesbítése mellett az első fokú ítélet megváltoztatását indítványozta azzal, hogy a vádlottat a Btk. 2.§-ában írtakra figyelemmel a rongálás vétségének vádja alól mentse fel, állapítsa meg, hogy a terhére rótt bűncselekményeket, mint erőszakos többszörös visszaeső követte el, míg a különös többszörös visszaesői minőségre történő utalást mellőzze, egyebekben az első fokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A Tatabányai Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2012. szeptember 20. napján megtartott nyilvános ülésen hozott 2.Bf.192/2012/7. számú ítéletével az első fokú ítéletet megváltoztatta, vádlottat az ellene rongálás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Ezért a vádlottat, mint erőszakos többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül - az első fokú bíróság által megállapított fő- és mellékbüntetésre ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárta. A kártérítés után járó illeték összegét 10.000 Ft-ban, a vádlottat terhelő bünyügyi költség összegét 23.945 Ft-ban állapította meg, melyből 5.700 Ft az állam terhén marad. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a vádlott lakóhelyének megváltozását rögzítette.

A másodfokú felülbírálat során eljárási szabálysértést nem tárt fel, az első fokú ítélet tényállását megalapozottnak találta. Az előéleti adatokat helyesbítette, illetve a történeti leírást pontosította, miszerint a vádlott tenyerével, egy alkalommal, kis erővel ütötte meg a sértettet bal arcfelén, illetve a tényállással ellentétes vagylagos megállapításokat mellőzte.

A vádlott rongálás vétségének vádja alóli felmentését azzal indokolta, hogy a 2012. április 15. napjától a Btk. 138/A.§ a.) pontjában meghatározott kisebb érték a korábbi 20.000 Ft-ot meghaladó értékről 50.000 Ft-ot meghaladó értékre módosult, így a Btk. 2.§ első mondatára is figyelemmel, a sértett 21.500 Ft értékű szemüvegének megtaposással történő megrongálása tulajdon elleni szabálysértésnek minősül, mely a 34/2007. Bkv. III/2. pontja értelmében a garázdaság vétségét megvalósító dolog elleni erőszakos magatartás fogalmába tartozik bele. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a szabálysértés 2012. szeptember 19. napján elévült, így a vádlottat a rongálás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette. A törvényszék a vádlott terhén maradó bűncselekmények vonatkozásában is az elbíráláskor hatályos törvényt alkalmazta.

A másodfokú ítélet ellen a vádlott felmentésért, védője az ok megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.284/2012/1-I. számú átiratában - a vádlott és védője fellebbezését részben alaposnak tartva - indítványozta a másodfokú ítélet megváltoztatását, a vádlott által elkövetett, könnyű testi sértés vétségének minősített cselekmény tetteges becsületsértésként való értékelését, ekként a halmazat megállapításának mellőzését. Továbbá indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság a vádlottal, mint többszörös visszaesővel szemben - a főbüntetésre történő utalás mellőzésével - tekintse kiszabottnak a büntetést, és ennek alapján az ítélőtábla a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárást mellőzze, egyebekben a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

A vádhatóság álláspontja szerint az elsőfokú és a másodfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, a másodfokú ítélet alapjául szolgáló tényállás lényegében megalapozott, ugyanakkor az iratok tartalma alapján a vádlott előéletére vonatkozó adatok kiegészítése és helyesbítése szükséges, valamint a sértett sérülésének mibenléte - az arc duzzanata és nem zúzódása - kijavításra szorul. Hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban a bűncselekmények minősítése vonatkozásában részben tévedett, amikor tetteges becsületsértés helyett könnyű testi sértésnek minősítette a vádlott cselekményét. A bírósági gyakorlatra is hivatkozva kifejtette, hogy a könnyű testi sértés a bőr alatti bevérzéssel (véraláfutással) járó sérülés esetén állapítható meg, ennek hiányában tetteges becsületsértés valósul meg (BJD. 6354., BJD. 6445.). A vádlott ütese következtében a sértett arcának - suffusio nélküli - enyhe duzzanatát szenvedte el, ezért cselekménye tetteges becsületsértés, melyet az erőszakos, garázda magatartás szükségképpen magában foglal (34/2007. Bk. vélemény III. pont), így azok nem állnak halmazatban.

A harmadfokú eljárásban az ítélőtábla nyilvános ülésén a vádlott és védője a fellebbezést fenntartották. A védő perbeszédében védence tagadó vallomásával összhangban a könnyű testi sértés miatt felmentést, a maradék cselekményre - garázdaság vétsége - enyhítést kért. Kitért arra is, hogy a garázdaság vétsége nem alapozza meg az erőszakos többszörös visszaesői minőséget, így mint többszörös visszaeső nem zárható ki a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Hangsúlyozta, hogy a vádlott 3 éve áll büntetőeljárás hatálya alatt, ami a terhére nem róható.

Az ítélőtábla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban foglalt indítványt azzal a módosítással tartotta fenn, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyára, az időmúlásra, valamint az erőszakos többszörös visszaesői minőség és a halmazat hiányára tekintettel a kiszabott büntetés eltúlzottan szigorú, ezért a kiszabott börtönbüntetésnek és a közügyektől eltiltás

mellékbüntetésnek az enyhítését indítványozta. Hivatkozott arra, hogy az első- és a másodfokú bíróság is részben tévesen értelmezte és alkalmazta a Btk. 2.§-át, ezért az elkövetéskor hatályban lévő törvény szerinti elbírálására tett indítványt. Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazta, a másodfokú bíróság az elbíráláskor hatályos rendelkezések alapján mentette fel a vádlottat a rongálás vétségének vádjá alól és - tévesen - ezen törvény szerint bírálta el a fennmaradó cselekményeket is.

A vádlott felszólalásában csatlakozott a védőjéhez, és elmondta, hogy nem ő kereste a volt felesége társaságát, hanem fordítva.

Az ítélet tábla a védelmi oldalról támadott másodfokú ítéletet és a megelőző bírósági eljárásokat a Be. 387. § (1) és (2) bekezdései szerint felülbírált és ennek eredményeként a felmentésre irányuló fellebbezést nem találta alaposnak. A fellebbviteli főügyészesség indítványa részben alapos.

A felülvizsgálat során elsődlegesen megállapította, hogy a Be. 386.§ (1) bekezdésének c.) pontja alapján a másodfellebbezés joghatályos volt, a bíróságok a büntetőeljárási törvény rendelkezéseit betartották, a másodfokú bíróság döntésének alapjául szolgáló ítéleti tényállás megalapozott, az első- és másodfokú bíróságok indokolási kötelezettségüket teljesítették, az ügy harmadfokú eljárásban történő érdemi felülvizsgálatát akadályozó eljárási, vagy megalapozatlansági hibát nem vétettek.

A másodfokú bíróság határozatának alapjául szolgáló tényállás a Be. 388. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a harmadfokú felülbírálat során is irányadó volt, az ítélet tábla határozatát erre alapította.

A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a városi bíróság a bizonyítási eljárást törvényesen folytatta le, a bizonyítékokat megvizsgálva, azokat külön-külön és összefüggéseiben is értékelte, részletesen megindokolta, hogy a tényállását milyen bizonyítékokra (sértett vallomása, azt alátámasztó orvosi iratok és szakvélemény, rendőri jelentés, ügyeleti küldési napló bejegyzése) alapozta, és a vádlott védekezését miért nem fogadta el. Az ítélet tábla egyetértett a törvényszék azon érvelésével, hogy a másodfokú eljárásban a vádlott védőjének **1. tanú** és **2. tanú** kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványának nem adott helyt, mivel sem a nyomozás, sem az első fokú eljárás során nem merült fel, hogy ezen személyek a bűncselekménnyel összefüggő bármiféle információval rendelkeznek. A harmadfokú bíróság nem fogadta el a nyilvános ülésen a vádlott által előterjesztett indítványt, miszerint továbbra is kéri ezen tanúk kihallgatását. Egyrészről a Be. 388.§ (2) bekezdése alapján a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak, másrészről a bizonyítékok értékelésével megállapított és a másodfokú ítélet alapjául szolgáló tényállás tartalmazza mindazon

releváns tényeket, melyek a vádlott büntetőjogi felelősségének eldöntése kérdésében szükségesek, az megalapozott.

A vádlott előéleti adataira vonatkozóan a másodfokú bíróság által irányadónak elfogadott tényállást az ítélőtábla a fellebbviteli főügyészség átiratával egyezően azzal helyesbíti, hogy a vádlott 2. elítélése esetén a másodfokú határozatot a Legfelsőbb Bíróság, a 3. elítélése során a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság hozta, valamint az 5. elítélésével kapcsolatban a „mint visszaesőt 8 év 2 hónap fegyházbüntetésre” értelemzavaró szövegrészt mellőzi.

A sérülés tekintetében a másodfokú bíróság által már részben helyesbített tényállást az iratok alapján azzal egészíti ki, hogy a vádlottnak a sértett arcára mért kis erejű ütése bevérzés nélküli, enyhe duzzanatot okozott (nyomozati iratok 16., 26. és 59-60. lapszám)

A másodfokú bíróság felülvizsgálata során helyesen állapította meg, hogy a rongálás vétségének vádja alól a vádlottat fel kell menteni. Az első fokú ítélet meghozatalát követően, (2012. április 15. napjától) a Btk. 138/A.§ a.) pontjában meghatározott kisebb érték a korábbi 20.000 Ft-ról 50.000 Ft-ra módosult. Ezért a törvényszék megfelelő következtetést vont le arra nézve, hogy a Btk. 2.§ első mondatára figyelemmel, a vádlott által - a sértett 21.500 Ft értékű szemüvegének megrongálása - elkövetett cselekmény a továbbiakban tulajdon elleni szabálysértésnek minősül, mely a 34/2007. Bkv. III/2. pontja értelmében a garázdaság vétségét megvalósító dolog elleni erőszakos magatartás fogalmi körébe tartozik. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szabálysértés 2012. szeptember 19. napján elévült, ezért a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 6.§ (3) bekezdés a.) pontjára a rongálás vétségének vádja alól felmentette. A másodfokú ítélet felmentő rendelkezést egyik oldalról sem támadták, így az nem képezte a harmadfokú felülvizsgálat tárgyát.

Az eljáró bíróságok helyesen minősítették a vádlott által elkövetett cselekményt könnyű testi sértés vétségének. Az ítélőtábla nem fogadta el a fellebbviteli főügyészségnek azt az érvelését, hogy a sértett arcának kis erővel történő megütése következtében az arc - vérálfutás nélküli - zúzódásos sérülése tetteles becsületsértésnek minősül. A vádhatóság által hivatkozott eseti döntések és a jelen ügy tényállása között nem vonható párhuzam, a bíróságnak mindig az adott ügy tényállását figyelembe véve kell minősítenie a vádlott cselekményét. A 2010. szeptember 19. napján felvett ambuláns lap rögzíti, hogy a sértett bal arcfelének nyomás-érzékeny, enyhe duzzanata észlelhető, a kórismérv megnevezése a koponya zúzódása. Az orvosi látogatás alapján az orvosszakértő a véleményében a sértett bal arcfelének bevérzés nélküli enyhe duzzanatát rögzítette, a sérülés gyógytartamát 8 napon belülnek állapította meg. A behatás ereje alapján 8 napon túl gyógyuló sérülés keletkezésének reális lehetősége orvosszakértőileg nem volt megállapítható, illetve

véleményezhető, de az fel sem vetődött, hogy az arc zúzódása ne minősülne sérülésnek, csupán a bevérzés tünetének hiánya miatt.

A könnyű testi sértés és a tetteges becsületsértés elhatárolásának kérdésében az alábbiakat kell figyelembe venni. A testi sértés jogi tárgya más ember testi épségéhez, egészségéhez fűződő társadalmi érdek. Az elkövetési magatartás ezen jogi tárgynak a megsértése. A testi épség sértése az emberi testre gyakorolt jogellenes, támadó szándékú fizikai ráhatással, következésképpen bántalmazással valósítható meg, amely az emberi testen vagy a test szerveiben sérülést okoz. Ezzel szemben a becsületsértés jogi tárgya az emberi becsület, ezen belül a társadalmi megbecsülés és az emberi méltóság. A tetteges becsületsértés olyan becsületet csorbító cselekmény, amely a passzív alany testének célzatos érintésében vagy olyan bántalmazásában nyilvánul meg, amely testi sérülést nem eredményez, nem valósíthat meg még könnyű testi sértést sem. A sérülés kategóriájába tartozik a szövetek sérülése is, ennek következtében jelen ügyben az orvosi iratok alapján rögzített arczúzódás mindenképpen sérülésnek minősül, még akkor is, ha a bántalmazást követő két órán belül nem eredményezett véraláfutást. A tudati oldalt vizsgálva az ítélet tábla álláspontja szerint a tényállásból kitűnik, hogy a vádlott szándékosan bántalmazta a sértettet, mivel ingerült állapotban volt a közös gyermekeik körüli vitának köszönhetően, így akarta rendezni volt feleségével fennálló konfliktusát. Az orvosszakértői véleményben rögzített sérülésből megállapítottnak, a behatás módja (arcon elhelyezett direkt ütés) kizárja a sértett arcának véletlenszerű megütését.

A vádlott által elkövetett cselekmény csak abban az esetben minősülne a garázdaság tényállásába illeszkedő személy elleni erőszakos magatartásnak, ha nem lett volna alkalmas testi sérülés okozására, de az adott ügyben a sérülés hiánya fel sem merült.

A bíróságok törvényes mérlegelő tevékenységük következményeként helyesen minősítették a vádlott által elkövetett bűncselekményt könnyű testi sértés vétségének.

A bíróságok által megállapított tényállás alapján a vádlott a volt feleségének a nyílt utcán történő bántalmazásával, kiabálással és lökdösődéssel megvalósította a garázdaság vétségének valamennyi tényállási elemét. A 34/2007. BK véleményre figyelemmel valóságos anyagi halmazatban áll a könnyű testi sértés vétsége a garázdaság vétségével. A személy elleni erőszakkal megvalósított garázdaság fogalmába nem szükségszerűen tartozik bele a megtámadott személy testi épségének sérelme. Amennyiben a garázda, erőszakos fellépés a sértettnek testi sértést okoz, melynek büntetési tétele nem súlyosabb, mint a garázdaságé, akkor bűnhalmazat megállapításának van helye.

Mindezekre tekintettel törvényesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a vádlott erőszakos többszörös visszaesőnek minősül és így a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárta.

Az eljáró bíróságoknak vizsgálnia kellett, hogy a Btk. 2. §-át figyelembe véve melyik törvény jelent kedvezőbb elbírást. Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezései alapján bírálta el a cselekményeket, mivel a Btk. 137. § 17. pontjára figyelemmel az elbíráláskor hatályos rendelkezés a vádlottra kedvezőtlenebb. A másodfokú bíróság az elbíráláskor hatályos törvény alapján mentette fel a vádlottat a rongálás vétségének vádjáról, valamint megállapította, hogy a vádlott a Btk. 137. § 17. pontja szerint erőszakos többszörös visszaesőnek minősül és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárta.

Mindkét bíróság tévesen alkalmazta a Btk. 2. §-át. A vádlott 2010. szeptember 19. napján követte el a bűncselekményeket, azonban a Btk. 137. § 17. pontjában írt erőszakos többszörös visszaesői minőséget érintő szigorúbb változások már ezt megelőzően, 2009. augusztus 9. napjával hatályba léptek. Ezt figyelembe véve már az elkövetéskor hatályos törvény szerint is erőszakos többszörös visszaesőnek minősült a vádlott. A másodfokú bíróság helyesen alkalmazta az elbíráláskor hatályos jogszabályt a felmentő rendelkezés vonatkozásában, ugyanakkor a maradék bűncselekményeket tekintve - a töretlen bírói ítélkezési gyakorlat szerint - vizsgálnia kellett volna, hogy a régi vagy az új törvény jelent enyhébb elbírálást a vádlottra nézve (BH 1995/380., BH 1995/72., BH 2013/232.). Annak a kérdésnek a megítélésénél, hogy az elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos büntetőjogi rendelkezések biztosítanak-e enyhébb elbírálást, az új és a régi jogszabály rendelkezéseit összességében értékelve lehet megalapozottan állást foglalni (BH 1996/403).

A harmadfokú bíróságnak azt kellett mérlegelnie, hogy az elkövetéskor hatályos és a jelenleg hatályban lévő 2012. évi C. törvény (új Btk.) törvények közül - a „köztes” jogszabály figyelmen kívül hagyásával - melyik nyújt lehetőséget enyhébb elbírálásra. A vádlott a 2012. évi C. törvénynek a személy elleni erőszakos bűncselekményeket nevesítő 459. § 26. pont c.) alpontjára figyelemmel nem minősül a 459. § 31. pont c.) alpontja szerinti erőszakos többszörös visszaesőnek. A Btk. 2. §-ra figyelemmel ezt a törvényt kellene alkalmazni, mivel a könnyű testi sértés már nem minősül személy elleni erőszakos bűncselekménynek. Ennek lehetőségét azonban a 2012. évi C. törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezésekről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXXIII. törvény kizárta, melynek a 4. § (3) bekezdése szerint a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pont c) alpontja alkalmazásában, ha az elkövető legalább egy bűncselekményt a Btk. hatálybalépését megelőzően követett el, figyelembe kell venni az 1978. évi IV. törvény 137. § 17. pontja szerinti bűncselekményeket is. A vádlott a terhére rótt bűncselekményeket az új Btk. hatályba lépése előtt követte el, így a hivatkozott jogszabályi rendelkezésre tekintettel továbbra is erőszakos többszörös visszaesőnek minősül. A felülvizsgálat során az Általános és a Különös részi rendelkezéseket is figyelembe véve az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy a bűncselekményeket az elkövetéskor hatályban lévő, rá nézve kedvezőbb törvény szerint kell elbírálni.

A büntetés kiszabása körében a törvényszék hiánytalanul feltárta az enyhítő és a súlyosító körülményeket, és azokat súlyuknak megfelelően értékelte. Az ítélet tábla a vádlott javára értékelte az elkövetés óta eltelt időt, a cselekmény társadalomra veszélyességének csekély fokát, így a kedvezőtlen előélete ellenére - a fellebbviteli főügyészség indítványával egyezően - lehetőséget látott a büntetés enyhítésére. Figyelembe véve a tetтарыos büntetés elvét, a bűnösség fokát, a bűncselekmények tárgyi súlyát az ítélet tábla - a büntetés céljának szem előtt tartása mellett - úgy ítélte meg, hogy az 1 év börtönbüntetés és az 1 év közügyektől eltiltás elegendő, ugyanakkor szükséges büntetés a vádlott számára, enyhébb joghátrány alkalmazása törvénytelenné tenné a büntetést, így a felmentésre irányuló fellebbezés sem vezetett eredményre.

A 2010. május 1. napjától hatályos Btk. 38.§ (1) és (2) bekezdése a büntetések elnevezést használja a korábbi főbüntetés helyett, a mellékbüntetés elnevezést viszont megtartotta. Erre figyelemmel az ítélet rendelkező részéből a főbüntetésre történő utalást mellőzni kell.

A fentiek szerint az ítélet tábla a másodfokú ítéletet a Be. 398.§ (2) bekezdése alapján a megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit a Be. 397.§ alapján helyben hagyta.

Győr, 2013. november 19. napján

Dr.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr.Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ez az ítélet és a Tatabányai Törvényszék 2012. február 28. napján kelt 2.Bf.192/2012/7. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2013. november 19. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

kiadó